

Sirküler No: 057

İstanbul, 2 Haziran 2022

Konu: İstanbul Finans Merkezi'nin (İFM) kurulması ve bu merkezdeki faaliyetlere ilişkin vergi indirim ve istisnalarını da içeren Kanun Teklifi TBMM Başkanlığına sunuldu.

Özet: İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi, 1 Haziran 2022 tarihinde TBMM Başkanlığına sunuldu. Kanun Teklifinin vergi istisnalarına ilişkin düzenlemeleriyle ilgili açıklamalarımıza aşağıda yer verilmektedir.

Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilecektir. Geçici 1'inci maddeye göre kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için bu oran %100 olarak uygulanacaktır.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna olacaktır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır. Geçici 1'inci maddeye göre katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de bulunan merkez ve şubelerinden, 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları bu Kanun'un yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmayacaktır.

Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safı değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60'ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80'i gelir vergisinden istisna olacaktır. Bu istisna İFM'de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye' de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanacaktır.

İFM'de yer alan taşınmazların kiralanmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır.

En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da yukarıdaki istisna hükümleri uygulanacaktır.

Kanun Resmî Gazete'de yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin finansal rekabet gücünü uluslararası alanda artırmak, finansal piyasalar ile ürün ve hizmetlerin gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek ve bu sayede İstanbul Finans Merkezi'nin önde gelen küresel finans merkezlerinden biri olmasını amaçlayan İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi, 1 Haziran 2022 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Kanun Teklifinin vergi istisnalarına ilişkin düzenlemeleriyle ilgili açıklamalarımıza aşağıda yer verilmektedir.

Finansal faaliyetlerin tanımı

Kanun Teklifinin 2'nci maddesinde, finansal faaliyetler tanımlanmıştır. 2'nci maddeye göre, finansal faaliyetler,

- 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,
- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,
- 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,
- 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,
- 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,
- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,
- 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

kapsamaktadır.

Kanun Teklifinin 2/b maddesine göre, finansal kuruluşlar tanımına; finansal faaliyette bulunan tüzel kişiler, bunların şubeleri, irtibat büroları, temsilciliklerini ve ulusal varlık fonları girmektedir.

Finansal hizmet ihracatı

Kanun Teklifinin 3'üncü maddesinde vergi istisnaları bakımından önem arz eden "finansal hizmet ihracatı" kavramı tanımlanmıştır.

Buna göre, katılımcı belgesi olarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmektedir.

Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri, portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri ile yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri finansal hizmet ihracatı olarak kabul edilmeyecektir.

Vergi indirim ve istisnaları

Kanun Teklifinin 6'ncı maddesinde vergi indirim ve istisnalarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Buna göre katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

- a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilecektir. Geçici 1'inci maddeye göre kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için bu oran %100 olarak uygulanacaktır.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna olacaktır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır. Geçici 1'inci maddeye göre katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de bulunan merkez ve şubelerinden, 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları bu Kanun'un yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmayacaktır.

Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safı değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60'ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80'i gelir vergisinden istisna olacaktır. Bu istisna İFM'de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye' de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanacaktır.

İFM'de yer alan taşınmazların kiralanmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır.

En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da yukarıdaki istisna hükümleri uygulanacaktır.

Ortak hükümler

Kanun Teklifinin 7'nci maddesinde ortak hükümlere yer verilmiştir.

Katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin olarak, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Katılımcıların kendi aralarında ve İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterler hakkında 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun'un 1'inci ve 3'üncü maddeleri uygulanmayacaktır.

Katılımcıların kendi aralarında İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında. Katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilecektir.

Kanun Teklifinin 11. maddesi (Yürürlük) uyarınca, Kanun Resmî Gazete'de yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

Kanun Teklifi ve gerekçesi sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.

Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.

İhsan Akar

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 51 79 numaralı telefonda M. Fatih Köprü (fatih.kopru@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.